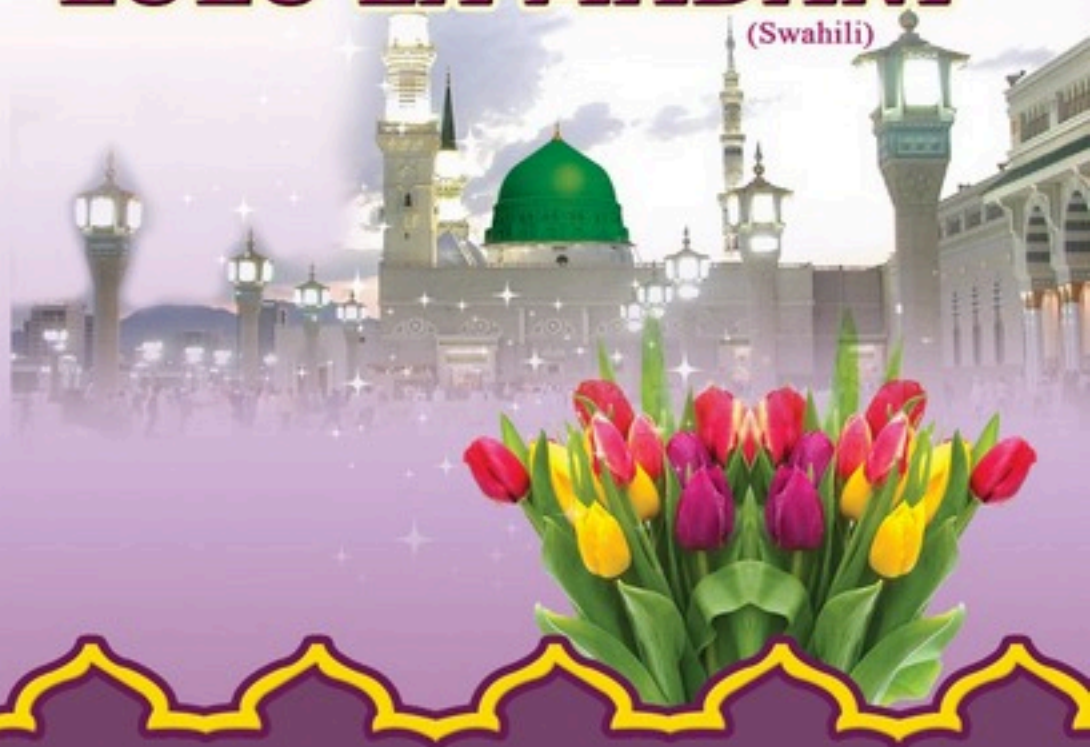

163

LULU ZA MADANI

(Swahili)

Sheikh-e-Tariqat, Amir-e-Ahl-e-Sunnat
Muassisi wa Dawat-e-Islami, Allamah Maulana Abu Bilal
MUHAMMAD ILYAS
Attar Qadiri Razavi

163 مدنی پھول

163 Madani Phool

163 LULU ZA

MADANI

Kijitabu hiki kimeandikwa na Shaykh-e-Tareeqat, Ameer-e-Ahl-e-Sunnat, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami ‘Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ** du. Majlis-e-Tarajim (Idara ya Tafsiri) imeitafsiri kwa Kiswahili. Ukipata kosa lolote katika tafsiri au utunzi, tafadhali ijulishe Idara ya Tafsiri kwenye anwani ifuatayo ya posta au barua pepe kwa nia ya kupata thawabu [Sawab].

Majlis-e-Tarājim (Dawat-e-Islami)

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 1262

Barua pepe: translation@dawateislami.net

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Du'a ya Kusoma Kitabu

Rsoma Du'a (dua) ifuatayo kabla ya kusoma kitabu cha dini
au somo la Kiislamu, utakumbuka chochote unachosoma,
:إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Tafsiri

Ewe Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ! Tufungulie mlango wa elimu na
hekima, na utuhurumie! Ewe Ambaye ni mwenye utukufu na
Mtukufu!

(Al-Mustatraf, juzuu ya 1, uk. 40)

Kumbuka: Soma Durood juu ya Rasuli Mpenzi ﷺ mara moja
kabla na baada ya Du'a.

Lulu 163 za Madani

Tafsiri ya Kiswahili ya '163 Madani Phool'

HAKI ZOTE ZIMEHIFADHIWA

Hakimiliki © 2022 Maktaba-tul-Madinah

Hairuhusiwi kunakili, au kusambaza sehemu yoyote ya chapisho hili kwa namna yoyote au kwa njia yoyote ile, kielektroniki, mitambo, kunakili, kurekodiwa au vinginevyo, bila ya idhini ya maandishi ya Maktaba-tul-Madinah.

Chapisho la 1: Jumadal Ukhra, 1443 AH – (May, 2022)

Mchapishaji: Maktaba-tul-Madinah

Kiasi: -

ISBN: -

UFADHILI

Tafadhali jisikie huru kuwasiliana nasi ikiwa ungependa kufadhili uchapishaji wa kitabu cha kidini au kijitabu kwa ajili ya Isal-e-Sawab ya wanafamilia wako waliofariki.

Maktaba-tul-Madinah

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

✉ **Barua Pepe:** global@maktabatulmadinah.com |

feedback@maktabatulmadinah.com

☎ **Simu:** +92-21-34921389-93

🌐 **Mtandao:** www.dawateislami.net | www.maktabatulmadinah.com

Table of Contents

LULU 163 ZA MADANI	1
Ubora wa Durood Shareef	1
Lulu 13 za madani za kunywa maji	2
15 Madani lulu za kutembea	6
Lulu 19 za Madani za kupaka mafuta na kuchana nywele	11
Lulu 22 za madani kuhusu nywele na Mtindo wa nywele unazolingana na Sunnah n.k.	18
Lulu 14 za Madani kuhusu nguo	24
Lulu 17 za Madani kuhusu 'Imamah (<i>Kilemba</i>)	29
Lulu 19 za Madani kuhusu pete	34
Lulu 20 za Madani kuhusu Miswak.....	39
Kutembelea makaburi: lulu 16 za Madani.....	43

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

LULU 163 ZA MADANI

Haijalishi jinsi Shetani anakufanya ujisikie mvivu, soma kijitabu hiki kwanzia mwanzo mpaka mwisho kabisa. *إِنَّ هَذَا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ* utajifunza Sunnah nyingi.

Ubora wa Durood Shareef

Rasuli Mtukufu na mashuhuri *صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ* amesema, ‘Enyi watu! Bila shaka, kutokana na hofu na uwajibikaji wa Siku ya Hukumu, mtu ambaye atapata wokovu wa haraka atakuwa ni yule miongoni mwenu ambaye amenisomea Durud kwa wingi duniani.”

(Al-Firdaus bima Soor-il-Khattab, juzuu ya 5, uk. 277, Hadees 8175)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ   صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Sasa, hapa kuna baadhi ya lulu za Madani zinazohusiana na masuala mbalimbali ya kujifundisha. Usiichukulie kila lulu ya Madani iliyoorodheshwa hapa chini kuwa ni Sunna ya Rasuli Mpenzi *صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ*. Mbali na Sunnah, maneno yaliyowasilishwa na watangulizi wetu wema pia yamo ndani

Lulu 163 za Madani

yake. Kumbuka hukumu hii kwamba hakuna amali inayoweza kutangazwa kuwa ni 'Sunnah ya Rasuli صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ' isipokuwa inajulikana kwa uhakika.

Kila Muislamu anaweza kufanyia kazi lulu zote za Madani zilizomo katika kijitabu hiki na kutumaini kupata Pepo kwa kuzifanyia kazi. Wahubiri wote kaka na dada wa Kiislamu wanaombwa kwamba baada ya kutoa Bayana yenye msukumo wa Sunnah tafadhali hubiri juu ya mada yoyote yenye lulu za Madani za kijitabu hiki kulingana na hali. Pia soma mistari iliyotajwa mwanzoni na mwishoni wa kila mada.

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*A'sannah. 9, ukurasa wa 343*)

*Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana*

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Lulu 13 za madani za kunywa maji

Maneno mawili yenye baraka ya Rasuli Mpenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

1. Usinywe [maji] kwa pumzi moja kama ngamia. Lakini badala yake, kunywa kwa pumzi mbili au tatu. Soma (بِسْمِ اللَّهِ) kabla ya kukinywa na ukiisha soma (الْحَمْدُ لِلَّهِ). (*Sunan-ut-Tirmizi, juzuu ya 3, uk. 352, Hadees 1892*)
2. Rasuli Mtukufu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amekataza kuvuta pumzi au kupuliza ndani ya chungu (cha maji). (*Sunan Abi Dawood, juzuu ya 3, uk. 474, Hadees 3728*)

Akizungumzia juu ya Hadiyth zilizobarikiwa zilizotajwa hapo juu, mfasiri mashuhuri, mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ amesema: Kupumua ndani ya chombo ni kitendo kinachofanywa na mnyama, zaidi ya hapo, weka mdomo wako mbali na chombo (cha kula au kunywa) kwani pumzi wakati mwingine huwa na sumu (yaani, weka glasi mbali na mdomo wakati wa kuvuta pumzi). Usipulizie chai ya moto au maziwa ili kupoeza, lakini subiri kwa muda, ipoe kidogo, kisha unywe. (*Mirat-ul-Manajih, juzuu ya 6, uk. 77*)

Hata hivyo, hakuna ubaya kupuliza maji baada ya kusoma Durood Shareef n.k., kwa nia ya kupata tiba.

3. Soma (بِسْمِ اللَّهِ) kabla ya kunywa maji.
4. Kunywa kwa mafundo madogo kwa kunyonya maji, mafundo makubwa husababisha ugonjwa wa ini.

5. Kunywa maji katika pumzi tatu.
6. Kunywa maji kwa kutumia mkono wa kulia na katika hali ya kukaa.
7. Kunywa maji yaliyobaki kwenye chungu baada ya Wudhu (udhu) ni tiba ya magonjwa 70, kwani yanafanana na maji ya Zamzam. Isipokuwa hivi viwili (yaani maji mabaki ya Wudhu na maji ya Zamzam), kunywa maji ya aina yoyote ukiwa umesimama ni Makruh. *(Imetolewa kutoka: Fatawa Razawiyyah, juz. 4, uk. 575; juzuu ya 21, uk. 669)* Kunywa maji mabaki ya Wudhu na maji ya Zamzam ukiwa umesimama na kuelekea Qiblah.
8. Hakikisha kuwa hakuna kitu chenye madhara n.k katika kinywaji (maji n.k.) kabla ya kukinywa. *(Ithaf-us-Sadah juzuu ya 5, uk. 594)*
9. Baada ya kunywa maji, sema (أَلْحَمْدُ لِلَّهِ).
10. Hujjat-ul-Islam Sayyiduna Imaam Muhammad Bin Muhammad Ghazali رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ amesema: Soma (بِسْمِ اللهِ) kabla ya kuanza kunywa maji. (أَلْحَمْدُ لِلَّهِ) mwisho wa pumzi ya kwanza, (أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) baada ya pumzi ya pili na usome (أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ!) na baada ya pumzi ya tatu

usome (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) (Ihya-ul-'Uloom, juzuu ya 2, uk. 8)

11. Mabaki ya maji safi iliyonywewa na Mwislamu kwenye glasi yasitupwe bila ya dharura, wakati yanaweza kutumika.
12. Imepokewa 'سُورَةُ الْمُؤْمِنِينَ شَفَاءً' yaani mabaki ya Muislamu yana tiba. (Al-Fatawa Al-Faqihi-tul-Kubra li Ibn Hajar Al-Haytami, juzuu ya 4, uk. 117; Kashf-ul-Khifa, juzuu ya 1, uk. 384)
13. Baada ya muda wa kunywa maji , ukiona glasi tupu, utaona matone machache ya maji yaliyokusanywa chini ya glasi, kunywa hayo pia.

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo

Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo

Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo

Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*Ibn –e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

*Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana*

15 Madani lulu za kutembea

1. Allah عَزَّوَجَلَّ amesema katika Surah Bani Israel, sehemu ya 15, Ayah namba 37:

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۚ إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

*Wala msitembee katika ardhi kwa kiburi; huwezi kuipasua
ardhi, wala kuwa juu kama milima.*

[Kanz-ul-Iman (Tafsiri ya Quran)] (Sehemu ya 15, Surah Bani Israel, Ayah 37)

2. Kauli yenye harufu nzuri ya Nabii Kipenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ imepokewa katika ukurasa wa 435 wa Bahar-e-Shari-Shariah, juzuu ya 3, uchapishaji wa Maktabatul Madinah, Idara ya uchapishaji ya Dawat-e -Islami: Mwanamume aliyefunikwa na shuka mbili alikuwa akichuchumaa na alikuwa amevimba kwa mavuno. Alifanywa kuzama katika ardhi, na ataendelea kuzama mpaka Siku ya Hukumu. (*Sahih Muslim, uk. 1156, Hadithi 2088*)

3. Rasuli Mpenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wakati fulani alikuwa akiushika mkono wa sahaba wake yeyote katika mkono wake uliobarikiwa anapotembea. *(Al-Mu'jam-ul-Kabeer, juzuu ya 7, uk. 277, Hadiyth 7132)*
4. Wakati Mtume Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ akitembea, صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ angeinama mbele kidogo kana kwamba anashuka kutoka kwenye sehemu ya juu.
(Shumaaail-ul-Muhammadiyah lit-Tirmizi, uk. 87, Raqam 118)
5. Usitembee kamwe kwa kiburi; kuvaa cheni ya dhahabu au chuma yoyote shingoni mwako, na vifungo vya mbele [za shati] vikiwa wazi kana kwamba ni kujionyeshwa. Huu ndio mtindo wa wasio na hekima, wenye kiburi, na warukao mipaka. Ni Haramu kwa wanaume kuvaa bangili na mkufu wa dhahabu shingoni. Kuvaa mikufu mingine ya metali pia hairuhusiwi.
6. Ikiwa hakuna kizuizi, tembea kando ya barabara kwa kasi ya kati. Usiwe na haraka sana hadi watu waanze kukutazama wakidhani kwamba anaenda wapi kwa haraka. Usitembee polepole sana hata watu wakufikirie kuwa wewe ni mgonjwa. Mtu asishike mkono wa kijana mwenye mvuto, kwa sababu kushikana au kupeana mikono au kumkumbatia ndugu yeyote wa Kiislamu kwa matamaniao ni Haramu na kitendo cha kuelekeza Motoni.

7. Sio Sunnah kutazama huku na kule bila ya mahitaji ukiwa unatembea. Tembea kwa heshima na macho yako yameangalia chini. Sayyiduna Hassaan Bin Abi Sinaan رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ alikwenda kwa ajili ya Swala ya Idi. Aliporudi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ, mkewe akamuuliza: Umewaona wanawake wangapi leo? Akakaa kimya. Alipositiza, رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ akasema: Nilikuwa nikitazama vidole vya miguu (vya miguu yangu) kutoka nikitoka nyumbani mpaka nirudi kwako. (*Kitab-ul-Wara' ma' Mawsu'ah Imaam Ibn Abid Dunya, juzuu ya 1, uk. 205*)

رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ! مَوْلِيَّيْهِ عَزَّوَجَلَّ Mawalii waliobarikiwa رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ hawakuangalia huku na kule pasipokuwa na dharura wakati wa kutembea, hasa pale paliposongamana, wasije wakamtazama asiyeruhusiwa na Shari'ah. Huu ulikuwa ni uchamungu wa mawalii wetu رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ. Hukumu ni kwamba ikiwa jicho lako litaangukia kwa mwanamke bila kukusudia na ukakwepa kutazama mara moja, hutakuwa na dhambi.

8. Haifai kutazama balcony au dirisha la nyumba ya mtu bila dharura.
9. Unapotembea au kupanda au kushuka ngazi, jihadhari kwamba viatu vyako havipigi kelele. Rasuli Kipenzi chetu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ hakupenda sauti inayotolewa na viatu.

10. Ikiwa kuna wanawake wawili wamesimama au wanapita njia, basi usipite baina yao. Imeharamishwa katika Hadiyth zilizobarikiwa. *(Abu Dawood, juzuu ya 4, uk. 470, Hadees 5273)*
11. Ni kinyume na adabu kutema mate, kupuliza pua, kuweka kidole ndani ya pua, kusafisha uchafu wa mwili wako kwa vidole vyako, kuweka vidole masikioni au kushika sehemu za siri n.k wakati unatembea, umekaa chini au umesimama mbele ya watu.
12. Baadhi ya watu wana tabia ya kupiga teke lolote linalowajia. Haya ni mazoea yasiyo na adabu sana. Pia kuna hatari ya mguu wako kujeruhiwa. Zaidi ya hayo, kupiga teke magazeti au masanduku, pakiti na chupa tupu za maji yenye maandishi juu yake pia ni ukosefu wa heshima.
13. Wakati wa kutembea, shikamana na kanuni ambazo hazipingani na Shari'ah. Kwa mfano, wakati trafiki inasonga, ikiwa kivuko cha pundamilia au daraja la juu linapatikana, zitumie ili kuvuka barabara.
14. Vuka barabara kwa kuangalia upande wa trafiki. Ikiwa uko katikati ya barabara na gari linakaribia, badala ya kukimbia, jaribu kukaa hapo kwani hii ni njia salama zaidi. Zaidi ya hayo, kuvuka reli nyakati ambazo kwa kawaida treni hupita ni kama kualika kifo chako. Yule anayeona treni kuwa mbali sana na kuvuka njia anapaswa

kukumbuka hatari ya kunaswa na waya nk. na kuanguka kwa haraka au kutojali na kukandamizwa na treni. Tii sheria hizi; hasa kwenye vituo vya treni.

15. Tembea kwa dakika 45 ukifanya Zikr na ukariri Durood Shareef kila siku kwa nia ya kupata nguvu za kuabudu. *إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ*, utabaki na afya njema .

Njia bora ya kutembea ni kutembea kwa mwendo wa haraka kwa dakika 15 za kwanza, mwendo wa wastani kwa dakika 15 zinazofuata kisha haraka tena kwa dakika 15 za mwisho. Kwa kutembea kwa njia hii, mwili wote utatumika. *إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ*, mfumo wa mmeng'enyo wa chakula utakuwa sawa, utakuwa salama kutokana na kuvimbiwa, gesi, uzito kupita kiasi, magonjwa ya moyo na maradhi mengine yasiyohesabika, *إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ*.

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo
Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo
Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo
Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn-e-Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

*Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana*

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Lulu 19 za Madani za kupaka mafuta na kuchana nywele

1. Sayyiduna Anas رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amesema kwamba Rasuli Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ alikuwa akipaka mara nyingi mafuta kichwani mwake kilichobarikiwa na kuchana ndevu zilizobarikiwa na yeye صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ mara nyingi alikuwa akiweka kitambaa (Sarband Shareef) kichwani kilichobarikiwa, hata kwa kiwango ambacho kitambaa kilikuwa na unyevu na mafuta. (*Ash-Shumaail-ul-Muhammadiyah, uk. 40, Hadiyth 32*)

Kutokana na hili, tunapata kujua kwamba matumizi ya 'Sarband' ni Sunnah. Ndugu wa Kiislamu wanapaswa kuvaa kitambaa kidogo juu ya vichwa vyao kila wanapopaka mafuta vichwani mwao, kwa hili, إِنَّهَا مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

kofia ya kitambaa na kilemba vitabakia kulindwa kutokana na mafuta kwa kiasi kikubwa. **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ**, Sag-e-Madinah **عَنْهُ** amekuwa akitumia ‘Sarband’ kwa nia ya kutenda Sunnah kwa miaka mingi.

2. Kauli ya Rasuli Mtukufu : **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**. Mwenye nywele , aziheshimu. (*Sunan Abi Dawood, juzuu ya 4, uk. 103, Hadithi 4163*) yaani anapaswa kuziosha, kuzipaka mafuta na kuzichana.

(Ashi'a-tul-Lam'aat, juzuu ya 3, uk. 617)

Harufu mbaya mara nyingi hutoka kwa nywele za wale ambao hawaoshi nywele na ndevu zao kwa sabuni nk., ingawa wao wenyewe hawajui lakini wengine wanaweza kuhisi. Ni Haramu (imekatazwa) kuingia Msikitini ikiwa harufu mbaya itatoka mdomoni, kwenye nywele, mwilini na kwenye nguo n.k., kwani inaleta matatizo kwa Malaika na watu.

3. Sayyiduna Naafi' **رَضِيَ اللهُ عَنْهُ** amehadithia: Sayyiduna Ibn 'Umar **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا** alikuwa akipaka mafuta katika nywele zake mara mbili kwa siku. (*Musannaf Ibn Abi Shaybah, juzuu ya 6, uk. 117*)

Kupaka nywele mafuta mara kwa mara ni muhimu hasa kwa wasomi kwani huzuia mba, huburudisha ubongo na kujenga kumbukumbu imara.

4. Kauli Ya Rasuli Kipenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: Mtu miongoni mwenu akipaka mafuta, aanze na nyusi, huondoa maumivu ya kichwa. (*Al-Jami'-us-Sagheer, uk. 28, Hadiyth 369*)
5. Imepokewa katika '*Kanz-ul-'Ummal*': Kila mara Rasuli wetu Mpenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ angepaka mafuta, kwanza angemimina mafuta kwenye kiganja chake cha kushoto, kisha angepaka mafuta nyusi zote mbili zilizobarikiwa, kisha macho yenye baraka [yaani kope zake zilizobarikiwa] na kisha kichwa kilichobarikiwa. (*Kanz-ul-'Ummal, juzuu ya 7, uk. 46, Raqm 18295*)
6. Imepokewa katika Tabarani: Wakati Mtume Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ alipopaka mafuta katika ndevu zilizobarikiwa, yeye صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ angeanza na 'Anfaqah (yaani nywele zilizoota katikati ya mdomo wa chini na kidevu). (*Al-Mu'jam-ul-Awsat, juzuu ya 5, uk. 366, Hadiyth 7629*)
7. Ni Sunnah kuchana ndevu. (*Ashi'a-tul-Lam'aat, juzuu ya 3, uk. 616*)
8. Ni kinyume cha Sunnah kupaka mafuta bila ya kusoma (بِسْمِ اللهِ) na kuweka nywele kavu na katika hali ya kutochanwa.
9. Imeelezwa katika Hadiyth iliyobarikiwa: Mwenye kupaka mafuta bila ya kusoma (بِسْمِ اللهِ), Mashetani sabini hufuatana naye. (*'Amal-ul-Yawm wal-Laylah, juzuu ya 1, uk. 327, Hadiyth 173*)

10. Hujjat-ul-Islam Sayyiduna Imaam Muhammad Bin Muhammad bin Muhammad Ghazali رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema: Sayyiduna Abu Hurayrah رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amesema: Hapo zamani za kale, Shetani aliyekuwa akifuatana na Mwislamu wa kweli alikutana na Shetani aliyekuwa akifuatana na kafiri. Shetani wa kafiri alikuwa na afya njema na amevaa vizuri, ambapo Shetani aliyeandamana na Mwislamu alikuwa dhaifu, amevuliwa nguo na nywele zake hazikuchanwa. Shetani aliyekuwa akifuatana na kafiri akamuuliza Shetani aliyefuatana na Mwislamu: Kwa nini wewe ni dhaifu sana? Akajibu: Mimi hufuatana na mtu wa namna hiyo ambaye anasoma (بِسْمِ اللهِ) wakati wa kula na kunywa hivyo basi mimi hubakia na njaa na kiu. Anasoma (بِسْمِ اللهِ) huku anapaka mafuta ili nywele zangu ziachwe bila kuchana. Alipoisikia, Shetani akifuatana na kafiri akasema: Mimi naandamana na mtu kama huyo asiweifanya chochote (yaani hasomi (بِسْمِ اللهِ)) wakati wa kufanya vitendo hivi hivyo najihusisha naye katika kula, kunywa (maji n.k.), kuvaa na kupaka mafuta. (*Ihya-ul-'Uloom, juzuu ya 3, uk. 45*)
11. Kabla ya kupaka mafuta, soma (بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) na mimina mafuta kidogo kwenye kiganja cha mkono wa kushoto. Kisha, kwanza paka mafuta nyusi za jicho la kulia, kisha za jicho la kushoto, kisha kope za jicho la kulia, kisha za jicho la kushoto, na kisha nywele za mafuta. Ikiwa

ndevu zinapakwa mafuta, anza na nywele zilizokua kati ya mdomo wa chini na kidevu.

12. Wakati mtu anayetumia mafuta ya haradali anapoondoa kofia au kilemba, wakati mwingine harufu mbaya hutoka. Kwa hiyo, yeyote anayeweza kumudu, anapaswa kutumia mafuta yenye harufu nzuri kwa kichwa. Njia rahisi ya kutengeneza mafuta yenye harufu nzuri ni kuongeza matone ya 'Itr yako uipendayo kwenye chupa ya mafuta ya nazi na kuyayeyusha, mafuta yenye harufu nzuri sasa yako tayari kutumika. Osha nywele za kichwa na ndevu kwa sabuni mara kwa mara.
13. Wanawake lazima wafiche nywele zinazoanguka wakati wa kuchana au kuosha, ili kwamba hakuna mgeni (yaani mtu ambaye Nikah si Haraam kwake milele) aweze kuziona.

(Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 3, uk. 449)

14. Rasuli Mtukufu ﷺ amekataza kuchana nywele kila siku. *(Sunan-ut-Tirmizi, juzuu ya 3, uk. 293, Hadees 1762)*

Makatazo haya ni (Makruh) Tanzeehi na makusudio yake ni kwamba mwanamume asibaki na shughuli ya kujipamba. *(Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 3, uk. 592)*

Imaam Manaawi رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema: Iwapo mtu atahitaji kuchana kutokana na fugo la nywele, anaweza kuchana kila siku bila wasiwasi. *(Fayd-ul-Qadeer, juzuu ya 6, uk. 404)*

15. Limetajwa hapa swali lenye jibu lake aliloulizwa kiongozi wa Ahl-us-Sunnah, Imam Ahmad Raza Khan رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ.

Swali: ndevu zinapaswa kuchanwa saa ngapi?

Jibu: Hakuna muda maalumu uliowekwa katika Shari'ah kuchana, imeamrisha kuchukua wastani, wala mwanamume asimfanye aonekane wa kiajabu wala asibaki na shughuli ya kujipamba kila wakati.

(Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 29, uk. 92, 94)

16. Anza na upande wa kulia wakati wa kuchana. Umm-ul-Mu'mineen, Sayyidatuna 'Aishah Siddiqah رَضِيَ اللهُ عَنْهَا amesema: Rasuli Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ alipenda kuanza kufanya kila kitu kwa upande wa kulia; hata kuvaa viatu, kuchana, na kupata usafi. *(Sahih Bukhari, juzuu ya 1, uk. 81, Hadiyth 168)*

Mfasiri wa Sahih Bukhari, 'Allamah Badruddin 'Ayni Hanafi رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ameandika kuhusu Hadiyth hii: Mambo matatu haya yametajwa kuwa ni mifano tu, vinginevyo ni Mustahab kuanza kwa upande wa kulia kila jambo la haki na wema. Kama vile kuingia Msikitini, kuvaa mavazi, kutumia Miswak, kupaka wanja, kukata kucha na masharubu, kunyoa makwapa, kufanya wudhu, kuoga, kutoka chooni n.k., na vitendo ambavyo si vizuri kama vile kutoka Msikitini, kuingia chooni, kupuliza. pua, kuondoa

suruali (Shalwar) na nguo, ni Mustahab kuanza na upande wa kushoto. (*'Umda-tul-Qaari, juzuu ya 2, uk. 476*)

17. Ni Mustahab kupaka mafuta na manukato kwa ajili ya Swalah ya Jumu'ah. (*Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 1, uk. 774*)
18. Sio Makruh kupaka mafuta kwenye ndevu na masharubu wakati wa kufunga, lakini ikiwa mtu atapaka mafuta kwa nia ya kufuga ndevu licha ya kuwa tayari amevaa ndevu zinazofikia urefu wa ngumi, sasa ni Makruh hata kama hajafunga, na makruhu ya daraja la juu zaidi ikiwa amefunga. (*Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 1, uk. 997*)
19. Hairuhusiwi na ni dhambi kuchana nywele za ndevu au kichwa cha marehemu. (*Durr-e-Mukhtar, juzuu ya 3, uk. 104*)

Watu hunyoya ndevu za marehemu, hii pia hairuhusiwi na ni dhambi. Marehemu hatakuwa mwenye dhambi bali wale walionyoa au walioamuru kunyoya ndio watakuwa na dhambi.

Tayl ki boondayn tapakti nahin baalon say Raza

Subh-e-'aariz pay lutatay hayn sitaray gayso

(Hadaiq-e-Bakhshish)

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-

Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo
Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo
Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo
Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*Ibn –e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Lulu 22 za madani kuhusu nywele na Mtindo wa nywele unazolingana na Sunnah n.k.

1. Zulfayn [Mtindo wa nywele] wa Rasuli Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ wakati mwingine ulikuwa hadi nusu ya masikio yaliyobarikiwa.

2. wakati mwingine, mpaka kwa mwisho wa masikio yaliyobarikiwa
3. na wakati mwingine, yangefikia mabega yaliyobarikiwa. *(Shumaail-ut-Tirmizi, uk. 34, 35, 18)*
4. Mara kwa mara, tunapaswa kufatilia kila moja ya Sunnah hizi tatu. Kwa hivyo, wakati mwingine, tunapaswa kuweka Zulfayn zetu chini hadi nusu ya masikio, wakati mwingine kwa mwisho wa masikio, na wakati mwingine mpaka kwa mabega.
5. Sunnah ya kuweka Zulfayn [mtindo wa nywele unaolingana na Sunnah] kwenye mabega mara nyingi ni ngumu zaidi kwa Nafsi zetu. Hata hivyo, kila mtu anapaswa kuifanyia kazi Sunnah hii angalau mara moja katika maisha yake. Hata hivyo, ni muhimu kutunza kwamba nywele zisiende chini ya mabega. Urefu wa nywele unaweza kuonekana kwa usahihi wakati nywele zimetota. Kwa hivyo katika siku ambazo nywele zinakua kwa kutekeleza Sunnah hii, chana nywele baada ya kuoga na uangalie vizuri kwamba nywele haziendi chini ya mabega.
6. Bwana wangu, A'la Hadrat رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema: Ni Haramu kwa wanaume kuweka nywele chini ya mabega, kama wanawake wanavyofanya. *(Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 21, uk. 600)*

7. Mwanachuoni mashuhuri wa Shari'ah na Tareeqah, 'Allamah Maulana Mufti Muhammad Amjad 'Ali A'zami رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema: Haijuzu kwa mwanamume kuwa na nywele ndefu kama mwanamke. Wengine wanaoitwa Masufi [mystic] huweka nywele ndefu sana ambazo zinaning'inia kwenye kifua chao kama nyoka, na baadhi yao husuka nywele zao sawa na za wanawake. Haya yote hayaruhusiwi na ni kinyume na Shari'ah. Ucha Mungu hauko katika kuota nywele na kuvaa nguo za rangi, bali upo katika kumtii kipenzi Rasuli صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ na kukataa matamaniao ya Nafsi na kujitolea kabisa. (*Bahar-e Shari'at, juzuu ya 3, sehemu ya 16, uk. 587*)
8. Ni Haramu kwa mwanamke kunyoa kichwa. (*Imefupishwa kutoka: Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 664*)
9. Usikate nywele za mtoto wa kike kama mtindo wa kiume. Wape mawazo ya kutunza nywele ndefu tangu utoto wao.
10. Watu wengine hugawanya nywele kwa upande wa kulia au wa kushoto. Hii ni kinyume na Sunnah.
11. Ikiwa mtu ana nywele kichwani, Sunnah ni kutenganisha katikati. (*Bahar-e Shari'at, juzuu ya 3, sehemu ya 16, uk. 587*)
12. Mwanamume ana chaguo ama kunyoa kichwa chake au la, na kuwa na nywele-zimeachwa.

13. Yote mawili yamethibiti kutoka kwa Rasuli Mpenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. Ingawa kunyoa kunathibitishwa tu wakati wa Ihram, na sio wakati mwingine wowote. (*Bahar-e-Shari'at juzuu ya 3 uk. 586*)
14. Siku hizi, nywele hukatwa kwa mtindo fulani, kwa kutumia mkasi au mashine, na kufanya sehemu fulani ya nywele kuwa ndefu na sehemu nyingine fupi. Sio Sunnah kuwa na mtindo wa nywele kama hiyo.
15. Kauli Ya Rasuli Kipenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: Mwenye nywele na aziheshimu (yaani azioshe, azifue mafuta na azichana). (*Sunan Abi Dawood, juzuu ya 4, uk. 103, Hadees 4163*)
16. Sayyiduna Ibrahim Khaleelullah عَلَيْهِ السَّلَامُ alikuwa wa kwanza kupunguza nywele za masharubu, na wa kwanza kuona nywele nyeupe. Akasema عَلَيْهِ السَّلَامُ, 'Ewe Mola عَزَّوَجَلَّ! Hii Ni nini?' Allah عَزَّوَجَلَّ akajibu, 'Ewe Ibraahiym! Huu ndio ukuu wako.' Akasema عَلَيْهِ السَّلَامُ, 'Ewe Mola wangu! Niongezee ukuu wangu.' (*Muwatta, gombo la 2, uk. 415, Hadees 1756*)

Mufassir Hakeem Ul Ummat Hadrat Mufti Ahmed Yar Khan رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema kuhusu hii Hadees: Kabla yake (Sayyiduna Ibraheem Khaleelullah) hakuna masharubu ya nabii yeyote iliyokua zaidi au ilikua na ikapunguzwa nao, lakini ilikuwa hawakuamrisha katika Shari'ah zao kupunguza masharubu. Sasa kutokana na yeye (Sayyiduna Ibrahim Khaleelullah عَلَيْهِ السَّلَامُ), kitendo hiki kikawa ni Sunnah ya Ibrahim.

17. Ni Bid'ah [uzushi] kunyoa au kung'oa nywele kutoka sehemu iliyo kati ya mdomo wa chini na kidevu. (*Fatawa Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 358*)
18. Ni Makruh kunyoa nywele kwenye kitanga cha shingo. (*Ibid uk. 357*) Lakini inatumika pale mtu anaponyoa tu nywele kwenye kitanga ya shingo na sio nywele za kichwa. Watu wengi hunyoa nywele kwenye shingo zao wakati ndevu zao zimekatwa kwa njia inayolingana na Sunnah. Ikiwa nywele juu ya kichwa nzima hunyolewa, basi pamoja na hili, nywele kwenye nkitanga ya shingo inapaswa pia kunyolewa. (*Bahar-e Shari'at, juzuu ya 3, sehemu ya 16, uk. 587*)
19. Imeamrisha kuzika vitu vinne, nywele, kucha, kipande cha kitambaa anachotumia mwanamke kusafisha damu ya hedhi, na damu. (*'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 358*)
20. Ni Mustahab kwa wanaume kugeuza nywele nyeupe za ndevu na kichwa kuwa nyekundu au njano katika rangi. Kwa kusudio hili, Mehndi [henna] inaweza kutumika.
21. Mtu hapaswi kulala na henna iliyowekwa kwenye ndevu au nywele. Kulingana na Hakeem [mtaalamu wa mitishamba], kulala baada ya kupaka hina kwa njia hii kunaweza kusababisha athari kwenye macho, hii ni hatari kwa macho. Ushauri huu wa Hakeem [mganga wa mitishamba] ulithibitishwa kwa njia ambayo kipofu aliwahi kufika kwa Sag-e-Madinah [i.e. Ameer-e-Ahl-e-

Sunnat [دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةَ]. Alisema kwamba hakuzaliwa kipofu, lakini kwa kusikitisha, alipaka hinna kwenye nywele zake kisha akalala. Alipozinduka, alikuwa amepoteza uwezo wa kuona.

22. Weupe wa nywele za masharubu, mdomo wa chini, na kando ya ndevu za watu hao wanaotumia henna huonekana baada ya siku chache tu na hii haionekani kuwa nzuri. Kwa hiyo, ikiwa huwezi kurudia rangi ya ndevu nzima, basi baada ya kila siku nne, angalau jaribu kutumia kiasi kidogo cha henna kwenye sehemu ambazo weupe huonekana.

Imepokewa katika Sharh-us-Sudoor kwamba Sayyiduna Anas رَضِيَ اللهُ عَنْهُ amesimulia: 'Mwenye kupaka hina (aina ya rangi ya nywele isiyokuwa nyeusi, kwa mfano nyekundu au njano) kwenye ndevu zake, Munkar na Nakeer hawatamhoji baada ya kifo. Munkar atasema: "Ewe Nakeer! Je, nitamuuliza vipi mtu ambaye ana nuru (mng'aro) wa Uislamu usoni mwake?' (*Sharh-us-Sudoor, ukurasa wa 152*)

Ili kujifunza maelefu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni

kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo
Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo
Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo
Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn-e-Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Lulu 14 za Madani kuhusu nguo

Kwanza, maneno matatu yaliyobarikiwa ya Rasuli Mpenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ yamewasilishwa:

1. Pazia baina ya macho ya majini na Satr ya watu ni kwamba mtu anapovua nguo yake basi asome (بِسْمِ اللّٰهِ).

(*Al-Mu'jam-ul-Awsat, juzuu ya 2, uk. 59, Hadiyth 2504*)

Mwanafikra mkubwa wa Ummah, Mufti Ahmad Yar Khan Na'eemi رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ amesema, 'Kama ukuta na mapazia yanavyokuwa kizuizi kwa macho ya watu, vivyo hivyo Zikr hii ya Mwenyezi Mungu itakuwa kizuizi cha macho ya majini . Yaani majini hawataweza kuona (sehemu zake za siri). (*Mirat-ul-Manajih, juzuu ya 1, uk. 268*)

2. Atakayevaa nguo zake na akasoma yafuatayo, atasamehewa madhambi yake ya wakati ujao na yaliyopita.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ

(*Shu'ab-ul-Iman, juzuu ya 5, uk. 181, Hadiyth 6285*)

3. Licha ya kuwa na nyenzo za kuvaa nguo za kifahari, mwenye kuziepuka kutokana na unyenyekevu, Mwenyezi Mungu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ وَسَلَّمَ atamvisha vazi la Karamah.

(*Sunan Abi Dawood, juzuu ya 4, uk. 326, Hadees 4778*)

4. Vazi tukufu la Rasuli صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ وَسَلَّمَ kwa kawaida lilikuwa la nguo nyeupe. (*Kashf-ul-Iltibas, uk. 36*)

5. Mavazi inapaswa kuwa kutoka kwa mapato ya Halal. Hakuna Swalah - iwe Fard au Nafl - inakubaliwa ikiwa itatekelezwa kwa kuvaa nguo zilizopatikana kutoka kwa mapato ya Haraam.

(*Kashf-ul-Iltibas, uk. 41*)

6. Imesimuliwa kuwa : mwenye kufunga 'Imamah wake akiwa amekaa au kuvaa nguo yake ya chini (yaani pajama au suruali) akiwa amesimama, Allah عَزَّوَجَلَّ atamtia maradhi ambayo hayana tiba. (*Kashf-ul-Iltibas, uk. 39*)
7. Wakati wa kuvaa nguo, anza kutoka upande wa kulia (kwa sababu ni Sunnah). Kwa mfano, unapovaa kanzu, weka mkono wako wa kulia kwenye mkono wa kulia wa kanzu kwanza na kisha mkono wako wa kushoto kwenye mkono wa kushoto wa kanzu. (*Kashf-ul-Iltibas, uk. 43*)
8. Vivyo hivyo, unapovaa vazi la chini (suruali), weka mguu wako wa kulia ndani ya mguu wa kulia wa hiyo suruali kwanza na kisha mguu wako wa kushoto ndani ya mguu wa kushoto wa suruali, na unapovua nguo zako, fanya kinyume chake, yaani anza na upande wa kushoto.
9. Imeelezwa katika ukurasa wa 409, juzuu ya 3 ya kitabu Bahar-e-Shari'at, chapa ya Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami yenye kurasa 1197: Ni Sunnah kuwa na urefu wa kamisi hadi nusu ya chini ya mguu, urefu wa mikono ya kamisi hadi kwenye upeo wa vidole, na upana wake unapaswa kuwa wa mkono mmoja. (*Rad-dul-Muhtar, juzuu ya 9, uk. 579*)
10. Ni Sunnah kwa wanaume kuweka sehemu ya chini ya suruali zao/ Tahband juu ya vifundo vya miguu. (*Mirat-ul-Manajih, juzuu ya 6, uk. 94*)

11. Wanaume wavae mavazi ya kiume pekee na wanawake wavae nguo za kike pekee. Tofauti hii inapaswa pia kuzingatiwa wakati wa kuvisha watoto wadogo.
12. Imeelezwa katika ukurasa wa 481, juzuu ya 1 ya kitabu Bahar-e-Shari'at, chapisho la kurasa 1250 la Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami: Sehemu ya mwili wa mwanadamu kutoka chini ya kitovu mpaka chini ya magoti ni 'Awrat yaani kuificha ni Fard. kitovu haijajumuishwa ndani yake lakini magoti yanajumuishwa.
(Durr-e-Mukhtar, Rad-dul-Muhtar, juzuu ya 2, uk. 93)

Siku hizi, watu wengi huvaa pajama au Tahband chini ya kitovu kwa njia ambayo sehemu fulani chini ya kitovu hubaki wazi. Ikiwa shati n.k., inafunika eneo hilo kiasi kwamba rangi ya ngozi haionekani, basi ni sawa, vinginevyo ni Haraam. Iwapo robo ya sehemu hiyo itabaki wazi katika Swalah, basi Swalah haitakuwa sahihi. *(Bahar-e-Shari'at, juz. 1, sehemu ya 3, uk. 481)* Yeyote ambaye amevaa Ihram kwa ajili ya Hajj au 'Umrah anapaswa kuitunza sana.

13. Siku hizi, watu wengi huzunguka huku na huko wakiwa wamevaa kaptula, wakionyesha magoti na mapaja yao. Hii ni Haramu. Kutazama kwenye magoti na mapaja yaliyo wazi ya watu kama hao pia ni Haramu. Mito, uwanja wa michezo na ukumbi wa michezo ni vituko vya kawaida vya

matukio haya. Kwa hiyo, mtu lazima awe mwangalifu sana ikiwa anapaswa kutembelea maeneo hayo.

14. Nguo inayovaliwa kuonyesha kiburi ni marufuku. Ikiwa mtu amekuwa na kiburi au la inaweza kuamuliwa kwa kutafakari juu ya hali yake. Ikiwa mtu ana hali sawa baada ya kuvaa nguo alizokuwa nazo kabla ya kuvaa, inaashiria kwamba hajafanya kiburi. Ikiwa hali ya awali haipo tena, hii inaonyesha kwamba amekuwa na kiburi. Kwa hiyo ajiepushe na kuvaa nguo hizo kwani kiburi ni sifa mbaya sana. (*Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 3, uk. 409; Rad-dul-Muhtar, juzuu ya 9, uk. 579*)

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo

Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo

Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo

Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn –e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

*Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana*

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

Lulu 17 za Madani kuhusu 'Imamah (Kilemba)

Maneno 6 yaliyobarikiwa ya kipenzi cha Mustafa صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

1. Rak'aat 2 za Swalah zinazotekelezwa ukiwa umevaa 'Imamah ni bora kuliko kutoa Rak'aat 70 bila ya kuvaa 'Imamah.' (*Al-Firdaus bima Soor-il-Khitab, juzuu ya 2, uk. 265, Hadiyth 3233*)
2. Kuvaa 'Imamah juu ya kofia ni tofauti kati yetu na washirikina. Kwa kila mkunjo wa 'Imamah ambao Muislamu huzungushia kichwa chake, atapewa Nuru moja kwa ajili yake Siku ya Hukumu. (*Al-Jami'-us-Sagheer, uk. 353, Hadees 5725*)
3. Bila shaka Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ na Malaika wake wanatuma Durud, siku ya Ijumaa, kwa wale wanaovaa 'Imamah. (*Al-Firdaus bima Soor-il-Khitab, juzuu ya 1, uk. 147, Hadees 529*)

4. Kuswali ukiwa umevaa 'Imamah ni sawa na fadhila 10,000. *(Al-Firdaus bima' Soor-il-Khitab, juzuu ya 2, uk. 406, Hadees 3805; Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 6, uk. 220)*
5. Salat-ul-Jumu'ah moja iliyoswaliwa huku mtu amevaa 'Imamah ni sawa na 70 Salat-ul-Jumu'ah iliyofanywa bila ya 'Imamah. *(Tareekh-e-Madinah Dimashq li Ibn 'Asakir, juzuu ya 37, uk. 355)*
6. 'Imaam ni taji za Waarabu, basi vaeni 'Imamah na utukufu wenu utazidi. Mwenye kufunga 'Imamah anapata fadhila moja kwa kila mkunjo [wa 'Imamah anaouzungushia kichwa chake]. *(Jam'-ul-Jawami, juzuu ya 5, uk. 202, Hadiyith 14536)*
7. Imetajwa katika kitabu cha kurasa 1197 Bahar-e-Shari'at, kilichochapishwa na idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami, Maktaba-tul-Madinah, ukurasa wa 660, juzuu ya 3: Funga 'Imamah ukiwa umesimama, na uvae pajama [i.e. suruali] ukiwa umeketi. Atakayefanya kinyume na hili (yaani afunge 'Imamah akiwa amekaa, na kuvaa suruali akiwa amesimama); ataugua ugonjwa, ambao hauna tiba.
8. Kabla ya kufunga Imamah fanya nia njema, ikiwa hakuna nia njema hutapata Sawab; kwa hiyo, angalau fanya nia hii kwamba mimi ninafungamanisha Imamah kutenda juu ya Sunnah na kumridhisha Mwenyezi Mungu Mtukufu.
9. Inafaa kukunja mkunjo wa kwanza wa 'Imamah kuelekea

upande wa kulia wa kichwa. (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 199*)

10. Shimlah [i.e. mwisho uliofunuliwa] wa Imamah wa kipenzi Rasuli صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ kwa ujumla ulikuwa unaning'inia nyuma (ya mwili wake juu ya mgongo wake) na kwa upande wa mkono wake wa kulia na mara nyingine alikuwa na shimla mbili zinazoning'inia kwa mabega yake mawili yaliyobarikiwa. Kutundika Shimlah kwa upande wa kushoto ni kinyume na Sunnah. (*Ashi'a-tul-Lam'aat, juzuu ya 3, uk. 582*)
11. Urefu wa Shimlah wa 'Imamah unapaswa kuwa sawa na angalau vidole vinne kwa upana, na hadi katikati ya mgongo kwa zaidi, yaani takriban urefu wa mkono mmoja. (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 182*)
12. Funga 'Imamah ukiwa umesimama ukielekea Qiblah. (*Kashf-ul-Iltibas, uk. 38*)
13. Sunnah ya 'Imamah ni kwamba isiwe fupi zaidi ya yadi 2½ kwa urefu, wala isiwe ndefu zaidi ya yadi 6, na ifungwe katika umbo la kuba. (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 186*)
14. Ikiwa una kitambaa kikubwa ambacho unaweza kutengeneza mikunjo ya kutosha kufunika kichwa kizima, kitazingatiwa kuwa ni 'Imamah.
15. Ni Makruh kufunga kitambaa kidogo ambacho mtu anaweza kutengeneza mkunjo mmoja au mbili tu.

(*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 7, uk. 299*)

16. Unapotaka kufunga tena ‘Imamah tena basi fungua kila mkunjo mmoja baada ya mwingine badala ya kuutoa wote mara moja na kuutupa sakafuni. (*Fatawa Hindiyyah, juzuu ya 5, uk. 330*)
17. Ikiwa Imamah imefunguliwa kwa sababu ya dharura na unakusudia kuifunga tena basi dhambi moja itaondolewa kwa kufungua kila mkunjo wa Imamah.

Tafadhali soma faida 6 za kiafya za ‘Imamah:

1. Nywele za watu ambao hubakia vichwa wazi zinakabiliwa moja kwa moja na athari za majira ya baridi, majira ya joto na jua. Sio tu husababisha madhara kwa nywele lakini pia madhara ya ubongo na uso na inaweza kusababisha hasara kwa afya ya mtu. Kwa hiyo, kufunga Imamah/kilemba kwa nia ya Sunnah kuna manufaa kwa ulimwengu yote mbili.
2. Kwa mujibu wa utafiti wa kimatibabu, kuvaa Imamah kuna manufaa makubwa kwa maumivu ya kichwa.
3. Imamah huimarisha ubongo na kumbukumbu.
4. Kuvaa Imamah humweka salama mtu kutokana na baridi kali, ikiwa mvaaji anaugua baridi, athari zake ni ndogo.
5. Shimla ya Imamah huokoa kutokana na kupooza kwa sehemu ya chini ya mwili, kwa sababu Shimla hutoa ulinzi kwa uti wa mgongo kutokana na athari za hali ya hewa k.m. majira ya baridi, majira ya joto nk.

6. Shimla hupunguza hatari ya "سرسام" uvimbe wa ubongo. Ugonjwa wa uvimbe wa ubongo unaitwa "سرسام" (*Cerebral edema.*)

Allamah Shaykh 'Abdul Haq Muhaddis Dihlvi رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema, 'Imamah iliyobarikiwa ya Mtume Mtukufu صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.' mara nyingi ilikuwa nyeupe, wakati mwingine nyeusi na wakati mwingine kijani.' (*Kashf-ul-Iltibas, uk. 38*)

رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! الْكَمَدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ pia amevaa 'Imamah ya kijani kibichi. Na ni rangi gani ya utukufu hiyo kijani! Kuba kubwa lililobarikiwa juu ya Kaburi tukufu la Mpenzi Wetu Rasuli صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ pia ni kijani.

Njia bora ya kujifunza Sunan ni kusafiri na Madani Qafilah za Dawat-e-Islami wenye msukumo wa Sunnah.

*Nahin hay chand sooraj ki Madinay ko koi haajat
Wahan din raat un ka sabz Gumbad jagmagata hay*

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni

kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo
Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo
Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo
Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombenzi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn –e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Lulu 19 za Madani kuhusu pete

1. Ni Haramu kwa wanaume kuvaa pete ya dhahabu. Rasuli Mpenzi na Mwenye Baraka صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ameharamisha kuvaa pete ya dhahabu. (*Sahih Bukhari, juzuu ya 4, uk. 67, Hadithi 5863*)
2. Ni Haramu kumvisha mtoto mdogo wa kiume (kijana) vito vilivyotengenezwa kwa dhahabu na fedha, na yule mzazi wa mtoto mdogo atakaefanya hivyo atakuwa ni

mwenye dhambi. Mwanamke anaweza kupaka hina mikononi na miguuni mwake lakini akimpaka mvulana atakuwa ni mwenye dhambi. (*Bahar-e-Shari'at, juz. 3, uk. 428; Durr-e-Mukhtar, Rad-dul-Muhtar, juz. 9, uk. 598*) Hakuna ubaya kupaka hina kwenye mikono na miguu ya watoto wadogo (wasichana).

3. Pete ya chuma ni vito (pambo) vya waliolaaniwa (yaani wakaaji wa motoni). (*Jami' Tirmizi, juzuu ya 3, uk. 305, Hadees 1792*)
4. Inajuzu kwa wanaume kuvaa pete ya kiume tu yaani ile yenye kito kimoja tu. Ikiwa kuna vito zaidi ya moja au vito vingi, basi haitoruhusiwa kwa wanaume hata ikiwa imetengenezwa kwa fedha. (*Rad-dul-Muhtar, juzuu ya 9, uk. 597*)
5. Hairuhusiwi [kwa wanaume] kuvaa pete bila vito kwani pete isiyo na kito haichukuliwi kuwa pete.
6. Inajuzu kuvaa pete iliyoandikwa Huroof-e-Muqatta'at [herufi za mwanzo wa baadhi ya Sura za Qur'ani] lakini haijuzu kuvaa au kugusa pete hiyo bila ya Wudhu. Kadhalika, haijuzu pia kwa mtu kupeana mikono na aliyevaa pete namna hiyo bila ya Wudhu.
7. Vile vile haijuzu kwa wanaume kuvaa pete zaidi ya moja (kutokamana na pete inayoruhusiwa). Wanawake wanaweza kuvaa pete zisizo na vito. (*Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 3, uk. 428*)

8. Hata bila ya haja ya kutumia pete kama muhuri, inaruhusiwa kuvaa pete ya fedha ambayo ina uzito chini ya 4.5 Masha (yaani gramu 4 na 374 mg) na ambayo ina kito kimoja tu. Hata hivyo, kwa yule ambaye hahitaji kuitumia kama muhuri wake rasmi, ni vyema asivae hata pete inayoruhusiwa. Ama kwa yule anayehitaji kuitumia kama muhuri wake rasmi, si tu kwamba inaruhusiwa bali pia ni Sunna kuvaa aina hiyo ya pete kwa madhumuni yale yale. Hata hivyo, ikiwa mtu ataivaa kwa kuonyesha kiburi au kuchukua mtindo wa kike au kwa nia nyingine yoyote mbaya, basi haitaruhusiwa kuvaa hata vazi zuri, achilia mbali pete. (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 141*)
9. Ni vyema kuvaa pete wakati wa Eid lakini wanaume wanaweza kuvaa pete ile inayoruhusiwa tu.
10. Kuvaa pete ni Sunnah tu kwa wale wanaohitaji kuitumia kama muhuri rasmi kama vile mfalme, Qadhi na Mufti kupiga Fatawa (na pete). Isipokuwa kwa watu hawa, si Sunnah kwa wale wasiohitaji kuitumia kama muhuri rasmi ingawa inajuzu kuivaa. (*Fatawa 'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 335*) Pete hazitumiki tena kama stempu bali muhuri fulani hutumika kwa kusudi hili. Kwa hiyo, si Sunnah tena kuvaa pete hata kwa Qadi n.k. ambao hawahitaji kuitumia kama muhuri.
11. Wanaume wanapaswa kuvaa pete kwa njia ambayo kito inabaki kwenye kiganja wakati wanawake wanapaswa

kuweka kito nyuma ya mkono. (*Al-Hidayah, juzuu ya 4, uk. 367*)

12. 'Pete' ya fedha isiyo na kito ni mfano wa pambo la kike na, kwa wanaume, ni Makruh (Tahrimi, isiyoruhusiwa na dhambi). (*Fatawa Razawiyah, juzuu ya 22, uk. 130*)
13. Wanawake wanaweza kuvaa pete nyingi za fedha na dhahabu wapendavyo iwe na vito au bila vito. Kwao hakuna kikomo cha uzito wa fedha na dhahabu na idadi ya vito.
14. Ikiwa pete ya chuma imevalishwa fedha mpaka chuma kisionekane kabisa, basi kuvaa pete kama hiyo sio marufuku (wote kwa wanaume na wanawake). (*Fatawa 'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 335*)
15. Mtu anaweza kuvaa pete kwenye mkono wowote lakini anapaswa kuivaa kwenye kidole kidogo. (*Rad-dul-Muhtar, juzuu ya 9, uk. 596*)
16. Pia hairuhusiwi na ni dhambi kwa wanaume kuvaa bangili ya chuma hata inayohusiana na *Mannat au dham*.
17. Kadhalika, haijuzu kuvaa pete isiyo na kito iliyotengenezwa kwa fedha au chuma chochote au pete ya chuma iliyoletwa kutoka Madinah Munawwarah **زَادَهَا اللَّهُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا** ama Ajmer.
18. Pia hairuhusiwi kwa wanaume kuvaa pete isiyo na kito iliyotengenezwa kwa fedha au chuma chochote, ambacho

Dam (maombi) yametolewa, kwa ajili ya kutibu milundo na magonjwa mengine.

19. Iwapo ndugu wa Kiislamu amevaa bangili iliyotengenezwa kwa chuma au pete isiyo na kito au cheni au aina yoyote ya pete isiyoruhusiwa, ni wajibu kwa Shari'ah kuzivua mara moja, atubie kwa Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَّ** na kuweka nia thabiti ya kutokuvaa hizo tena. Pia usimpe ndugu yoyote Mwislamu kuvaa.

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasool Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo

Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo

Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo

Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu,

ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn -e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

*Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa
Jannat may parausi mujhay tum apna banana*

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

Lulu 20 za Madani kuhusu Miswak.

Kwanza, kauli mbili zilizobarikiwa za Mtukufu Mtume صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ yamewasilishwa hapa chini:

1. Rak'at mbili zinazotolewa baada ya kufanya Miswak ni bora kuliko Rak'at 70 zinazotolewa bila Miswak. (*Attargheeb Wattarheeb, juzuu ya 1, uk. 102, Hadees 18*)
2. Jilazimishe kutumia Miswak kwa sababu ndio sababu ya usafi wa kinywa na radhi za Allah عَزَّوَجَلَّ. (*Musnad Imam Ahmad, juzuu ya 2, uk. 438, Hadiyth 5869*)
3. Katika ukurasa wa 288 wa juzuu ya kwanza ya Bahar-e-Shari'at, iliyochapishwa na Maktaba-tul-Madinah, idara ya uchapishaji ya Dawat-e-Islami, 'Allamah Maulana Mufti Muhammad Amjad 'Ali A'zami رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ. Amesema: Wanachuoni wachamungu wanasema kwamba mwenye kutumia Miswak mara kwa mara, atabarikiwa kusoma Kalimah wakati wa kifo chake, na mwenye kula kasumba hatabarikiwa kusoma Kalimah wakati wa kifo chake.

4. Seyyiduna Ibn Abbas رضي الله عنهما amesimulia kuwa Miswak ina sifa kumi: Inasafisha kinywa, inatia nguvu fizi, inaboresha macho, inaondoa kohozi, inaondoa harufu mbaya ya mdomoni, ni kufuata sunnah, malaika hufurahia, Inafurahisha Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ, huongeza matendo mema na inaboresha kazi za tumbo. (*Jam'-ul-Jawami', juzuu ya 5, uk. 249, Hadiyth 14867*)
5. Sayyiduna 'Abdul Wahhab Sha'rani رحمته الله عليه amesimulia: Mara moja, Sayyiduna Abu Bakr Shibli Baghdadi رحمته الله عليه alihitaji Miswak alipokuwa akifanya wudhu. Aliitafuta lakini hakuiona. Basi yeye رحمته الله عليه akanunua Miswak kwa dinari moja (yaani sarafu ya dhahabu) na akaitumia. Baadhi ya watu wakamwambia, 'Umetumia pesa nyingi sana kwa ajili ya jambo hilo! Je, mtu atumie pesa nyingi kiasi hiki kwa Miswak?' Akajibu رحمته الله عليه, 'Bila shaka, dunia hii na vyote vilivyomo havina thamani hata sawa na bawa la mbu katika mahakama ya Mwenyezi Mungu. Nitajibu vipi ikiwa, Siku ya Kiyama, Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ ataniuliza, 'Kwa nini umeiacha Sunnah (Miswak) ya Kipenzi Changu Rasuli صلى الله عليه وآله وسلم? Uhalisia wa pesa na mali nilizokupa hazilingani hata kidogo na bawa la mbu, basi baada ya yote, kwa nini hukutumia mali hiyo isiyo muhimu kwa ajili ya kukamilisha Sunnah hiyo kubwa (Miswak)?' (*Imetolewa kutoka: Lawaqa-ul-Anwaar, uk. 38*)
6. Sayyiduna Imamu Shaafi'i رحمته الله عليه amesema, 'Mambo

manne yanaongeza akili: kujiepusha na mazungumzo yasiyo na faida, kutumia Miswak, kundi la watu wema na kutenda juu ya elimu yako, (*Hayat- ul- hayawan juzuu 2, ukurasa wa 166*)

7. Miswak inapaswa kuwa ya Peelu, Zaytoon, au Neem tree yenye ladha chungu.
8. Unene wa Miswak unapaswa kuwa sawa na ule wa kidole kidogo.
9. Miswak haipaswi kuwa refu zaidi ya mkono mmoja. Vinginevyo, Shetani huketi juu yake.
10. Kamba za Miswak zinapaswa kuwa laini. Vinginevyo husababisha nafasi kati ya meno na ufizi.
11. Ikiwa Miswak ni safi, basi ni bora. Vinginevyo iweke kwenye glasi ya maji ili iwe laini.
12. Inafaa kupunguza nyuzi za Miswak kila siku kwa sababu zina faida maadamu zina uchungu.
13. Piga mswaki meno yako kwa mlalo na Miswak.
14. Wakati wowote unapotumia Miswak, itumie mara tatu.
15. Na suuza baada ya kila wakati.
16. Shika Miswak kwa mkono wa kulia kwa namna ambayo kidole kidogo kibaki chini, vidole vitatu vya kati vikibaki

juu yake, huku kidole gumba kikibaki juu (karibu na nyuzi laini zinazotumika kupigia mswaki).

17. Kwanza brashi (kwa Miswak) meno ya juu ya upande wa kulia na kisha kushoto. Baada ya hapo, safisha meno ya chini kuanzia upande wa kulia na kisha kushoto.
18. Kutumia Miswak kwa kuishika na ngumi kunaleta hatari ya milundo.
19. Miswak ni Sunnah ya kufanywa kabla ya Wudhu, lakini ikiwa mtu ana harufu mbaya mdomoni, basi kutumia Miswak inakuwa Sunnat-ul-Muakkadah.

(Imetolewa kutoka: Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 1, uk. 623)

20. Usitupe Miswak iliyotumika kwani ni chombo kinachotumika kufanyia Sunnah. Badala yake, iweke mahali fulani kwa heshima, uizike au uiweke baharini baada ya kuifunga kwa mawe au kitu kizito n.k. *(Kwa maelezo ya kina tafadhali soma ukurasa wa 294 & 295 wa Bahar-e-Shari'at, juzuu ya 1, iliyochapishwa na Maktaba. -tul-Madinah)*

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni

kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo

Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo

Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo

Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (*ibn -e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343*)

Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa

Jannat may parausi mujhay tum apna banana

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Kutembelea makaburi: lulu 16 za Madani.

1. Mpendwa Rasool صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Nilikuwa nikiwakataza kuzuru makaburi, lakini sasa, mnapaswa kuzuru makaburi, kwa sababu hii inaleta kutopendezwa na dunia na inamfanya mtu aikumbuke Akhera. (*Sunan Ibn Majah, juzuu ya 2, uk. 252, Hadiyah 1571*)
2. Kuzuru makaburi ya Waislamu ni Sunnah na ni fadhila

kubwa kuzuru madhabahu ya Awliya waliobarikiwa na mashahidi رَحْمَةُ اللَّهِ، na kuwapelekea Sawab kunapendeza na ni kitendo cha malipo (thawabu). (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 9, uk. 532*)

3. Iwapo mtu yeyote anataka kuzuru kaburi la Muislamu (au kaburi lililobarikiwa la mtakatifu yeyote رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، ni Mustahab aswali Rak'aat mbili Nafl Swalah nyumbani kwake kwa wakati usio wa Makruh. Katika kila Rakaa, anatakiwa asome Ayat-ul-Kursi mara moja na kisha Surah Al-Ikhlash mara tatu baada ya Surah Al-Fatihah. Kisha apeleke malipo ya Swalah hii kwa marehemu wa kaburi. Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ ataumba Nuru katika kaburi la marehemu na atamlipa mtu huyo (yaani huyo mtumaji wa malipo) malipo makubwa. (*Fatawa 'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 350*)
4. Yeyote anayekwenda kutembelea kaburi lililobarikiwa au kaburi haipaswi kujiingiza katika mazungumzo yasiyo na faida njiani. (*Fatawa 'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 350*)
5. Wala usibusu kaburi wala usiweke mikono yako juu yake. (*Fatawa Razawiyyah, juz. 9, uk. 522, 526*) Badala yake, simama kwa umbali fulani kutoka kwenye kaburi.
6. Kufanya Sajdah kwenye kaburi kwa heshima ni Haramu, na ikifanywa kwa nia ya ibada, ni Kufr (kufuru). (*Imetolewa kutoka: Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 22, uk. 423*)

7. Tumia njia ya kawaida ya makaburi ambapo hapakuwa na makaburi ya Waislamu hapo awali. Usitembee kwenye njia mpya iliyotengenezwa.

Imeelezwa katika *Rad-dul-Muhtar*: Ni Haraam kutembea kwenye njia mpya iliyotengenezwa (kwa kubomoa makaburi kwenye uwanja wa makaburi).'*(Rad-dul-Muhtar, juz. 1, uk. 612)* Zaidi ya hapo, hata kama kuna shaka juu ya njia hiyo mpya, haijuzu na ni dhambi kutembea juu yake. *(Durr-e-Mukhtar, juzuu ya 3, uk. 183)*

8. Imeonekana katika makaburi mengi ya watakatifu kwamba ili kurahisisha wageni, lami na sakafu mpya hujengwa kwa kuharibu makaburi ya Waislamu. Ni haramu kulala, kutembea, kusimama, na hata kuketi n.k. ili kufanya Zikr au kusoma Qur'an kwenye sakafu hizo. Fatihah inapaswa kusomwa tu kwa mbali.
9. Mgeni anapaswa kusimama mbele ya uso wa mtu aliyezikwa. Anapaswa kukaribia kaburi kutoka upande wa miguu ya mtu aliyezikwa ili awe katika mwelekeo wa machoni pa mtu aliyezikwa. Asitoke uelekeo wa kichwa cha marehemu ili imbidi marehemu anyanyue kichwa kumwona mgeni. *(Fatawa Razawiyah, juzuu ya 9, uk. 532)*
10. Simama makaburini kwa namna ambayo mgongo wako uelekee Qiblah na uso wako uelekee kwenye nyuso za watu wa makaburini. Kisha, sema:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الْقُبُورِ

يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ أَنْتُمْ سَأَلْتُمْ وَنَحْنُ بِالْأَثَرِ

Tafsiri: Salamu kwenu enyi watu wa makaburini! Allah عَزَّوَجَلَّ atusamehe na awasamehe. Mmekuja hapa mbele yetu nasi tunapaswa kuwafuata.

(Fatawa 'Aalamgiri, juzuu ya 5, uk. 350)

11. Atakayeingia makaburini na akasoma Du'a hii:

اللَّهُمَّ رَبَّ الْأَجْسَادِ الْبَالِيَةِ وَالْعِظَامِ النَّخِرَةِ الَّتِي خَرَجَتْ

مِنَ الدُّنْيَا وَهِيَ بِكَ مُؤَمَّنَةٌ أَدْخِلْ عَلَيْهَا رَوْحًا مِنْ عِنْدِكَ وَسَلَامًا مِنِّي

Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ! Ewe Mola wa miili iliyoharibika na mifupa iliyoharibika! Wape rehema yako wale waliotoka katika ulimwengu huu katika hali ya imani na uwape Salamu zangu.

Kisha Waumini wote waliokwisha fariki dunia tangu Sayyiduna Adam عَلَيْهِ السَّلَامُ mpaka wakati wa Du'a hiyo, watafanya Du'a kwa ajili ya msamaha wa mwenye kusoma hiyo Du'a. *(Musannaf Ibn Abi Shaybah, juzuu ya 8, uk. 257)*

12. Rasuli kipenzi صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema: Iwapo mtu ataingia makaburini, akasoma Sura Al-Fatihah na Al-Ikhlash, na Suurah takathur, na kisha aombe hivi: Ewe Allah عَزَّوَجَلَّ! Chochote kile nilichokisoma kutokamana na Qur'ani,

wape Mu'min wanaume na wanawake wa makaburi haya malipo yake, basi hao Mu'min wote watakuwa waombezi wake Siku ya Qiyaamah. (*Sharh-us-Sudoor, uk. 311*)

13. Imeelezwa katika Hadiyth iliyobarikiwa: Yeyote anayesoma Surah Al-Ikhlash mara 11 na kutuma thawabu zake kwa waliokufa, atapata thawabu sawa na idadi ya waliokufa. (*Durr-e-Mukhtar, juzuu ya 3, uk. 183*)
14. Usiwashe vijiti kwenye kaburi kwa sababu ni dharau na mbaya. Ikiwa harufu ya kupendeza imekusudiwa kwa wageni, basi vijiti hivi vya uvumba vinapaswa kuwashwa kwenye nafasi isiyo na mtu, mbali na kaburi, kwani kueneza harufu ya kupendeza ni kitendo kinachofaa. (*Fatawa Razawiyyah, juzuu ya 9, uk. 482, 525*)
15. A'la Hadrat رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ amesema katika tukio lingine: Imepokewa na Sayyiduna 'Amr Bin 'Aas رَضِيَ اللهُ عَنْهُ katika kitabu cha *Sahih Muslim* kwamba wakati wa kifo chake, Sayyiduna 'Amr Ibn 'Aas رَضِيَ اللهُ عَنْهُ. alimuusia mwanawe, “Nitakapokufa, isifuatane nami moto wala mwanamke yeyote anayeomboleza.” (*Sahih Muslim, uk. 75, Hadiyth 192*)
16. Usiweke taa ya mafuta au mshumaa unaowaka n.k kwenye kaburi. Ikiwa mwangaza umekusudiwa kwa watembea kwa miguu usiku, basi unaweza kuweka mshumaa au taa upande mmoja wa kaburi.

Ili kujifunza maelfu ya Sunnah juu ya mada mbalimbali, nunua na usome vitabu vya Bahar-e-Shari'at Sehemu ya 16, kitabu chenye kurasa 312, inayoitwa 'Sunnatayn aur Adaab,' kitabu chenye kurasa 120, kilichochapishwa na Maktaba-tul-Madinah. Mojawapo ya njia bora za kujifunza Sunnah ni kusafiri na Madani Qafilah ya Dawat-e-Islami pamoja na waja wa Rasuul Mpenzi.

Lootnay rahmatayn Qafilay mayn chalo

Seekhnay Sunnatayn Qafilay mayn chalo

Haun gi hal mushkilayn Qafilay mayn chalo

Khatm haun shamatayn Qafilay mayn chalo

Ndugu wapenzi wa Kiislamu! Kwa kumalizia, nachukua fursa hii kutaja ubora wa Sunnah iliyobarikiwa pamoja na baadhi ya Sunah na adabu. Rasuli wa Rahmah, Mwombezi wa Ummah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ amesema, 'Mwenye kupenda Sunnah yangu, ananipenda mimi, na yeyote anipendaye mimi atakuwa pamoja nami katika Jannah,' (ibn -e- Asakir. juzuu ya 9, ukurasa wa 343)

Seenah tayri Sunnat ka Madina banay Aqa

Jannat may parausi mujhay tum apna banana

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

آلَمَدَةُ يَوْمَ الْعَلِيَّةِ وَالْمَلُوكِ وَالْمَشْرِقِ مِنَ شَيْبَةِ الْمَرْجَبِ لَمَّا بَعَثَ فَأَتَوْهُ بِأَلْفٍ مِنَ الشُّيْبَةِ الرَّبِيعِ بِسَمِّ اللَّهِ الرَّبِيعِ الرَّبِيعِ

**Kwa ajili ya kuwa muislamu mcha mungu
na mwenye kusimamisha sala**

Pitisha usiku wako kwenye jitimai ya kuhuisha Sunna ya Daw at-e-islami inayofanyika kila siku ya Alkhamis Kuamkia ijuma a ndani ya mji wako kwa nia ya kutaka radhi za Allah ﷻ pa moja na nia zingine nzuri. Ili upate kujifunza sunna kuwa na kawaida ya kusafiri siku 3 katika Madani Qafilah pamoja na Wapenzi wa Mtume ﷺ.

Fanya Fikr-e-Madina kwa kujaza kitabu cha Madani In'amat na ukipeleke kwa Zimmedar (msimamizi) wa eneo lako tarehe mosi ya kila mwezi wa Madani.

Lengo langu la Madani: Nitajitahidi kujirekebisha mwenyewe na watu wa ulimwengu mzima **إِنْ شَاءَ اللَّهُ ﷻ**.

Kwa ajili ya kujirekebisha wenyewe tunatakiwa tuzifanyie kazi Madani In'amat na kwa ajili ya kuwarekebisha watu wa ulimwengu mzima tunatakiwa tusafiri katika Madani Qafilah.

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com